Agentschap Telecom
Ministerie van Economische Zaken

Factsheet

Buitenwerkingstelling Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens

Hoe gaan de vijf grote aanbieders om met de buitenwerkingstelling?

Door de uitspraak van de rechtbank Den Haag op 11 maart 2015, mogen aanbieders van openbare elektronische communicatiediensten en/of -netwerken minder gegevens bewaren. Ze mogen alleen nog verkeers- en locatiegegevens voor hun eigen bedrijfsvoering verwerken.

De Minister van Economische zaken heeft tijdens het Algemeen overleg dataretentie en privacy van 25 maart jl. aangekondigd te onderzoeken of de aanbieders van openbare elektronische communicatiediensten en/of – netwerken (hierna: aanbieders) de gegevens die alleen op basis van de dataretentie wetgeving werden bewaard, hebben vernietigd. Daarbij is onderzocht of bij het bewaren van de gegevens voor de eigen bedrijfsvoering voldaan wordt aan de privacyregelgeving zoals opgenomen in de Telecommunicatiewet (hierna: Tw).

Agentschap Telecom heeft als toezichthouder op de Tw dit onderzoek uitgevoerd bij de vijf grote aanbieders[1]. De resultaten van dit onderzoek staan vermeld in deze factsheet. Op dit moment vindt er onderzoek plaats bij de 525 overige aanbieders. De resultaten daarvan komen in het najaar van 2015 beschikbaar.

Achtergrond

Verkeers- en locatiegegevens (hierna: gegevens) geven onder andere aan, wie, waar, wanneer was en wie met wie contact had.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft de dataretentierichtlijn in april 2014 met terugwerkende kracht ongeldig verklaard[2]. De voorzieningenrechter van de rechtbank in Den Haag heeft bij vonnis van 11 maart 2015 de Wet bewaarplicht telecommunicatiegegevens (hierna: Wbt) buiten werking gesteld[3].

Deze uitspraak heeft gevolgen voor het verwerken van gegevens door aanbieders. Op basis van de Wbt werd een bepaalde set gegevens voor een bepaalde periode bewaard voor opsporings- en inlichtingendiensten. Als gevolg van de uitspraak mag dit niet meer.

[1] Als gevolg van een fusie tussen Ziggo en UPC zijn er nog vijf grote aanbieders over, te weten KPN BV, Vodafone Libertel BV, Tele2, T-Mobile Netherlands BV en Ziggo BV.

[2] HvJ EU 8 april 2014, gevoegde aken C-293/12 en C-594/12, Digital Rights Ireland en Seitlinger ea.

[3] ECLI:NL:RBDHA:2015:2498

Inspecties

De vijf grote aanbieders Ziggo, KPN, T-Mobile, Tele2, en Vodafone zijn bezocht en geïnspecteerd in de periode van 14 tot 20 april.

Tijdens de inspecties is onderzocht:

- of de aanbieders de gegevens hebben verwijderd die alleen op basis van de Wbt werden bewaard;
- voor welke (bedrijfs)doeleinden verkeers- en locatiegegevens worden verwerkt;
- welke gegevens worden verwerkt en de duur van deze verwerking;
- of wordt voldaan aan de wettelijke eisen die gesteld zijn aan die verwerking conform de Tw.

Resultaten

Tijdens de inspectie is door de aanbieders aangetoond dat zij voldoen aan de wettelijke vereisten. Agentschap Telecom heeft geconstateerd dat in de door de aanbieders gebruikte systemen uitsluitend nog gegevens worden bewaard die verwerkt mogen worden voor de eigen bedrijfsvoering.

Direct na de rechtelijke uitspraak op 11 maart jl. zijn de geïnspecteerde aanbieders gestopt met het opslaan van gegevens op basis van de Wbt en het leveren daarvan aan justitie.
Het vernietigen van de gegevens is geen “druk op de knop”, direct na het AO van 25 maart zijn de aanbieders het proces gestart om de aanpassing in de systemen door te voeren. Tot het AO was er voor hen op basis van de rechtelijke uitspraak onvoldoende zekerheid over het mogen vernietigen van de gegevens.

Belangrijkste feiten uit het onderzoek

- Alle grote aanbieders hebben de gegevens die alleen op basis van de Wbt werden bewaard vernietigd.
- Alle grote aanbieders hebben vanaf 11 maart 2015 uitsluitend verkeers- en/of locatiegegevens aan behoeftestellers geleverd die alleen op basis van een bedrijfsdoel worden verwerkt.
- Alle grote aanbieders voldoen aan de wettelijke eisen, zoals gesteld in de Telecommunicatiewet met betrekking tot de verwerking van verkeers- en locatiegegevens.

Huidige situatie

Aanbieders verwerken verkeers- en locatiegegevens conform de (privacy) regelgeving in de Tw.

De gegevens die worden verwerkt voor bedrijfsdoeleinden worden door de aanbieders regelmatig geëvalueerd. Gekeken wordt of de gegevens nog noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor deze worden verwerkt. Deze evaluatie kan leiden tot aanpassingen in de set van gegevens of de duur van verwerking ervan.

De aanbieders maken voor de opslag van verkeers- en locatiegegevens gebruik van geautomatiseerde en beveiligde systemen. Als gevolg van het buitenwerking stellen van de Wbt zijn de systemen aangepast. In deze systemen, zo blijkt uit de inspecties, worden thans uitsluitend gegevens bewaard die verwerkt mogen worden voor de eigen bedrijfsvoering. Voor deze gegevens geldt geen vaste bewaartermijn. De bewaartermijnen kunnen daarom per aanbieder variëren. In het kader van de Wbt werd door de aanbieders een beperkte, vastgestelde set gegevens bewaard met een vaste bewaartermijn. Bij een aantal aanbieders zijn bepaalde gegevens nu niet meer beschikbaar omdat men deze niet relevant vindt voor de eigen bedrijfsvoering. Het gaat dan met name om gegevens op het gebied van internet en e-mail.

De Wbt is buiten toepassing verklaard, Justitie kan nog steeds gegevens vorderen bij de aanbieders. De gegevens die aanbieders nu verstrekken aan Justitie kunnen dezelfde zijn dan die in het kader van de Wbt werden verstrekt. Het betreffen gegevens die de aanbieders mogen verwerken voor de eigen bedrijfsvoering (zonder een vastgestelde bewaartermijn). Daarbij moet u denken aan met wie u heeft gebeld of hoe lang het gesprek heeft geduurd.